

ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА КРУПНОГО МІСТА

Пасічник Володимир, Назарук Марія

Національний університет «Львівська політехніка»

Анотація

Описано інформаційну модель освітнього соціокомунікаційного середовища крупного міста.

Abstract

An information model of the city educational environment have been described.

Постановка проблеми у загальному вигляді

В сучасному інформаційно-насиченому світі відбуваються глобальні зміни в підходах до отримання знань – трансформуються як освітні системи, так і процеси отримання та опрацювання інформації школярами, студентами, людьми похилого віку, особами з особливими потребами та ін. Закономірним наслідком, означених вище явищ, є комп'ютеризація та інформатизація освітніх процесів, яка передбачає використання комп'ютерних та телекомунікаційних технологічних розроблень, інфокомунікаційних соціальних сервісів; пришвидшення процесів здобуття нових і закріплення раніше набутих знань, обміну інформацією. Відбувається просторове наближення та соціопсихологічна адаптація інформативних та пізнавальних освітніх матеріалів до кінцевого споживача, який використовує їх для власного самонавчання та професійного становлення в процесі неперервного навчання впродовж життя. Водночас із розвитком інформаційного суспільства суттєво зростають потоки інформації, швидкість її опрацювання та поширення.

Базовою соціокомунікаційною структурною одиницею при дослідженні зазначених процесів обрано міський соціополіс, яскравим представником якого виступає крупне місто з розлогими та добре розвиненими системами освітньої, наукової та бізнесової галузей. Такий вибір об'єкта дослідження дозволяє комплексно розробляти та опрацьовувати відповідні моделі з мінімальними обмежуючими факторами. Якщо йдеться, зокрема, про сферу освіти, то гіпотетично «модельний прототип крупного міста» включає дошкільні, шкільні, професійно-технічні, вищі навчальні заклади, наукові та науково-дослідні установи, які «активно продукують та споживають знання». Водночас отримані результати моделювання можуть, без особливих перешкод, масштабуватись та переноситись на рівень суттєво менших за розмірами міст, населених пунктів та інших віртуальних мережових соціоутворень.

Освітнє соціокомунікаційне середовище міста

Місто, як суспільний соціотвірний конструктивний елемент запускає механізми відтворення населення та виступає продуцентом і основним споживачем освітнього інформаційного продукту, який людина «споживає» протягом всього життя.

В якості базового прототипу об'єкта досліджень розглядається крупне місто з розгалуженою мережею навчальних закладів, наукових і науково-методичних установ, закладів післядипломної освіти з різними формами навчання, науково-виробничих підприємств, державних і місцевих органів управління освітою та самоврядних осередків в галузі освіти, яке наділене властивостями ієрархічної структури, що має необхідні та достатні засоби для відтворення свого освітньо-виробничого потенціалу.

Соціокомунікаційне середовище у великих містах має систему міжособистісних відношень між суб'єктами навчально-виховного процесу та широкий спектр різноманітних видів діяльності, необхідних для соціалізації осіб, що навчаються у відповідності з віковими та індивідуальними соціокультурними потребами та можливостями.

Освітнє соціокомунікаційне середовище міста визначаємо як багатогранне та поліфункціональне утворення, що функціонує й розвивається в реальному часі й визначеному територіальному просторі (реальному чи віртуальному), діяльністю якого можна управляти та координувати, через яке здійснюється відповідний педагогічний вплив зовнішніх об'єктивних і суб'єктивних факторів на суб'єкти навчального процесу.

Загалом широкий спектр освітніх процесів, що протікають в соціокомунікаційному середовищі крупного міста концептуально вкладаються в узагальнене методологічне подання понятійно-термінологічної тріади «ІНФОРМАЦІЯ – ДАНІ – ЗНАННЯ». Зокрема, для поняття «знання» запропоновано подавати додаткову характеристику, за допомогою якої фіксується певний рівень знань особи, що подається як характеристика певної сукупності, суми знань того чи іншого індивіда, накопиченої впродовж відповідного життєвого періоду. Пропонується означувати цю характеристику як «знаннєвий потенціал». Знаннєвим потенціалом може бути наділений як реальний суб'єкт, так і деякий віртуальний – бібліотека, інформаційний інтернет-ресурс і т.п.

Міське освітнє соціокомунікаційне середовище, в якому знаннєвий потенціал поширюється дифузійно[1] запропоновано подавати у вигляді мережевого графа $G=(A,R)$, де A – не порожня скінченна множина вузлів (агентів), R – множина невпорядкованих пар різних елементів з A (відношення між агентами) [2].

В нашому випадку, агенти це вихованці, школярі, студенти, аспіранти та інші особи, які навчаються, а також вчителі, вихователі, науково-педагогічні працівники, батьки та представники бізнесу, установ, фірм, корпорацій, громадських організацій крупного міста, які беруть участь у навчально-виховних та освітніх процесах.

Відношення між агентами можуть, зокрема, інтерпретуватись, як «дружба», «співпраця», «комунікація», «навчання» та інші форми взаємодії, які притаманні суб'єктам освітнього соціокомунікаційного середовища міста.

Висновки

Освітнє середовище соціополісу формується і функціонує в системі інформаційних потоків, де на основі сучасних мереж зв'язку та комплексу інформаційно-комунікаційних технологій відбуваються процеси створення, засвоєння та передачі знань від одних суб'єктів іншим. Саме тому, побудова моделей та моделювання інформаційного процесу поширення знаннєвого потенціалу уможливить проведення комплексного системного дослідження в межах крупного соціополісу соціально-освітніх зв'язків, які притаманні таким освітнім структурам, як: дитячі садки, школи, технікуми, коледжі, університети – з однієї сторони та бізнесом і суспільною громадою міста – з іншої, з метою реалізації виваженої стратегії спільної освітньої, наукової, виробничої та культурної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Бомба А.Я. Математична дифузійноподібна модель інформаційного процесу поширення знаннєвого потенціалу / А.Я. Бомба, М.В. Назарук, В.В. Пасічник // III Міжнародна науково-практична конференція: Математика. Інформаційні технології. Освіта, 6-8 червня 2014 р., Луцьк-Світязь. – Луцьк, 2014. – С. 16-17.
2. Назарук М.В. Моделювання міського освітнього середовища як профільної соціальної мережі / М.В. Назарук, В.В. Пасічник // Міжнародний науково-технічний журнал «Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія». – Вінниця: ВНТУ, 2013. – № 3 (28). – С. 42-47.